

**МИНИСТЕРСТВО
на ЗЕМЕДЕЛИЕТО и ГОРИТЕ**

СОФИЯ 1040, бул. "Христо Ботев" № 55

№ 86 – септември 2005

**А
Г
Р
О

С
Т
А
Т
И
С
Т
И
К
А**

БАНСИК 2005

ОКОНЧАТЕЛНИ РЕЗУЛТАТИ

**за заетостта и използването
на територията на БЪЛГАРИЯ
през 2005 год.**

Резултати и анализи

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
МЕТОДОЛОГИЯ.....	2
ТОЧНОСТ НА РЕЗУЛТАТИТЕ	3
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ОБЛАСТИ ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ.....	4
ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ.....	5
КРАТЪК ПРЕГЛЕД НА ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА НА КУЛТУРИТЕ.....	7
ТАБЛИЦИ.....	11
ТАБЛИЦА 1 ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПРЕЗ 2005 ГОД. ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ.....	11
ТАБЛИЦА 2 ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПРЕЗ 2004 ГОД. ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ.....	12
ТАБЛИЦА 3 ОСНОВНА ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПО 28 ОБЛАСТИ ПРЕЗ 2005 ГОД.....	13
ТАБЛИЦА 4 ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ, ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ И ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ.....	14
ТАБЛИЦА 5 ФУНКЦИОНАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЗЕМЯТА.....	15
КАРТИ.....	15
ПШЕНИЦА, ЕЧЕМИК, ЦАРЕВИЦА И СЛЪНЧОГЛЕД.....	15
УГАРИ, ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ, ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ И ГОРИ.....	16

МЕТОДОЛОГИЯ

Наименованието БАНСИК е съставено от началните букви на Българска анкета за наблюдение на селскостопанската и икономическа конюнктура. Това е мащабна операция, реализирана върху цялата територия на България и поставяща основите на една система за познаване на продукцията и селскостопанската конюнктура.

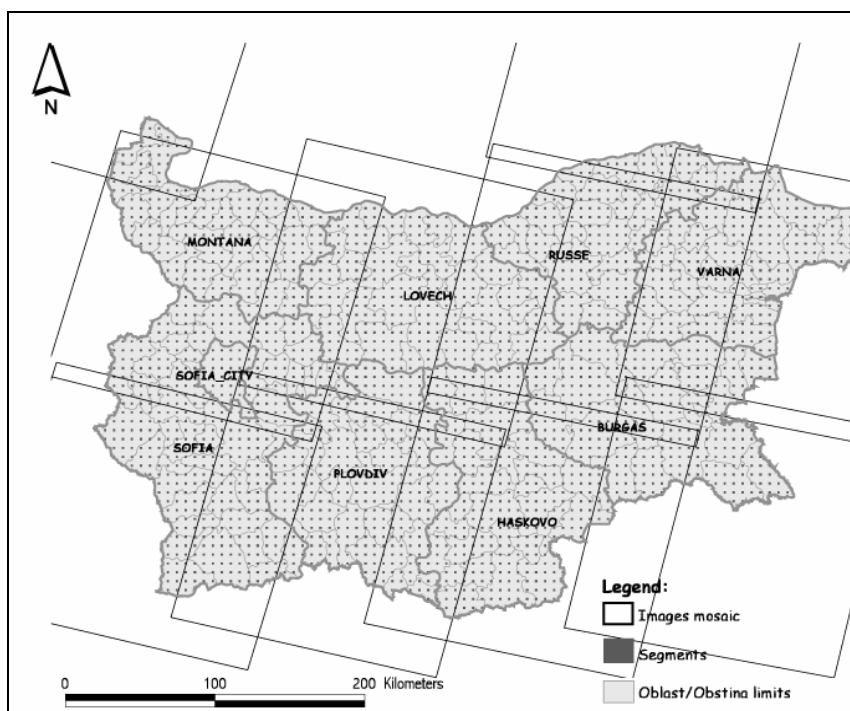
Анкетата БАНСИК е базирана върху независимата и обективна техника на извадковите анкети на части от територията, посредством която са получени резултати от 1998 до настоящата 2005 година.

БАНСИК позволява да се анализират промените, настъпващи в заетостта и използването на територията, както в краткосрочен, така и в дългосрочен аспект

БАНСИК представлява етап към европейското интегриране в областта на статистиката. Основната ориентация на анкетата е към селското стопанство, но със своя характер на общоизползван инструмент, тя дава възможност да се видят проблемите на околната среда и на териториално-селищното устройство. Липсата на предварителна стратификация на територията дава възможност да се обслужват множество интереси, защото се наблюдават всички форми на използване

Добро познаване на територията на България

111 000 km²,
28 области,
264 общини
Познаването на
територията:
около 111 000 точки в
3 123 сегмента,
центровете на които са
отдалечени на 6 км един
от друг;
ГИС с 3 123 изображения
на карти в мащаб
1:10 000 и също толкова
сателитни снимки,
направени със сателита
LANDSAT

Наблюдението с помощта на човешкото око е метод, осигуряващ най-добро съотношение разходи-качество. През 2005 год. отново се доказва правилността на този избор. През шестата година на наблюдение, анкетата изследва заетостта и използването на земята върху повече от 111 хил. точки, определени, изхождайки от 3 123 квадратни сегмента с размер на страната 1,410 км и съдържащи по 36 точки, разстоянието между които е 234 м.

Извадката, представляваща основата на БАНСИК, е направена през 1998 год. по метода "териториална извадка", основаваща се на изграждането на мрежа от прави линии, отдалечени на 6 км една от друга и ориентирани Север-Юг, Запад-Изток. Всяка пресечна точка от мрежата определя центъра на един сегмент, който може да се приеме за случаен. Границите на България са "отдалечени" с един пояс от 827 м, за да се коригират евентуалните неточности на базовата картография.

При всяко минаване на терена, анкетаторите наблюдават едни и същи точки в едни и същи сегменти. Това позволява да се получат надеждни данни за измененията. Човешкото око позволява използването на подробна номенклатура на заетостта и използването на земята. Всички култури и различните видове ливади могат да бъдат разграничени, както и основните растителни видове в горските райони. Физическата и функционална номенклатури, разработени през 1998 год. след консултации със специалисти по всички видове използване на земята, не са променяни и през тази година, а само са внесени някои уточнения и допълнителни обяснения.

Организацията на операцията е ключовият елемент за постигнатото качество. Цялата анкета през 2005 год. е проведена от специализиран екип на МЗГ. В 28-те областни дирекции "Земеделие и гори" от цялата страна експертите по агростатистика организират събирането на данните. Контрол на терена през 2005 год. се осъществи с повторно наблюдение на случайно подбрани сегменти. При наблюденията се използват специално обучени анкетатори – агрономи, лесовъди и други специалисти, работещи в областта на селското и горското стопанство.

ТОЧНОСТ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Предварителни бележки

БАНСИК е извадково наблюдение. При работа с териториална извадка или извадка по списък може да се изчисли случайната грешка, свързана със съставянето на извадката. Това изчисление позволява да се определи доверителният интервал, в чиито граници се намира истинската стойност на наблюдаваната променлива.

Грешката от наблюдение е слабо познаваема, понеже е невъзможно да бъде изчислена. Може само да се цитират източниците на този вид грешка. Затова работата на организаторите на анкетата е насочена към минимизиране на този вид грешка. Неволни грешки могат да се допуснат, независимо дали извадката е териториална или по списък. Обучението на анкетаторите, четливостта на инструкциите и другите документи трябва да доведат до еднотипност на работата на различните анкетатори. Контролите след анкетата (на терена и в момента на въвеждане на данните) са предназначени също да коригират евентуалните грешки.

От друга страна, териториалните извадкови анкети с директно наблюдение не ни правят зависими от волята на интервюирания, в случая – на земеделския производител. Той може да откаже да отговори или да скрие съзнателно някои неща от страх, че информацията, получена от неговите отговори, ще бъде използвана срещу неговите интереси. Това е валидно за страни като България, където интервюираните все още не познават добре понятието “статистическа тайна”.

При извадковите анкети на базата на териториални извадки (от тип БАНСИК), този вид грешка е изключен, защото се прави единствено обективно наблюдение на терена. Това ни позволява да кажем, че този тип анкети са обективни.

Метод на изчисление

Едно от основните предимства на обективна извадкова анкета от типа БАНСИК е, че за всеки резултат може да се посочи степента на точност. Това позволява поставянето на резултата в определени рамки, които са толкова по-тесни, колкото по-добър е резултатът. Това също така, позволява да се правят сравнения с другите източници.

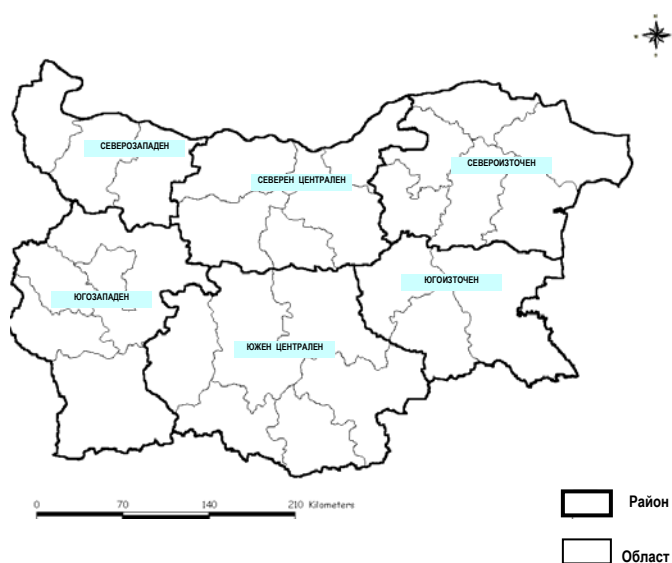
Точността е получена като се калкулира случайната грешка от извадката. Взема се предвид общото отклонение под формата на основна дисперсия между сегментите и вътрешна дисперсия (между точките). Точността при определяне на даден вид заетост на територията се увеличава с увеличение на съответната площ и разпределението на изучавания тип заетост. Горите, които заемат голяма площ от територията, са по-точно изчислени, отколкото някой тип заетост на земята, който се среща само на дадено място и е с ограничено разпространение.

Извадката е замислена така, че да дава добри резултати за заетостта на територията на ниво 6 района за планиране – NUTS 2. Този тип анкета позволява добавяне на нови сегменти към извадката, с цел получаване на резултати на по-ниско ниво от номенклатурата на териториалните единици, ако това е необходимо. В този случай трябва да се направи преценка за допълнителните разходи, необходими за организиране и провеждане на анкетата. В общия случай, колкото е по-голяма площта на дадена позиция, толкова е по-малка математическата грешка.

В таблицата по-долу са представени математическите грешки на резултатите на национално ниво за някои основни рубрики от физическата номенклатура:

Код по физическата номенклатура		Грешка (%)	Код по физическата номенклатура		Грешка (%)
17	Широколистни гори	1.77%	32	Слънчоглед	3.33%
18	Иглолистни гори	2.54%	33	Тютюн	10.21%
23	Пшеница	2.38%	45	Естествени ливади	3.17%
24	Ечемик	4.69%	49	Угари	3.88%
27	Царевица	4.17%	59	Лозя	8.49%

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ОБЛАСТИ ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

Представената вляво карта показва групирането на областите в 6 района за планиране – ниво 2 на номенклатурата на териториалните статистически единици (NUTS) на Европейския съюз.

- **Северозападен** – Видин, Враца и Монтана;
- **Северен централен** – Велико Търново, Габрово, Ловеч, Плевен и Русе;
- **Североизточен** – Варна, Добрич, Разград, Силистра, Търговище и Шумен;
- **Югоизточен** – Бургас, Сливен и Ямбол;
- **Южен централен** – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Стара Загора и Хасково;
- **Югозападен** – Благоевград, Кюстендил, Перник, София-град и София-област.

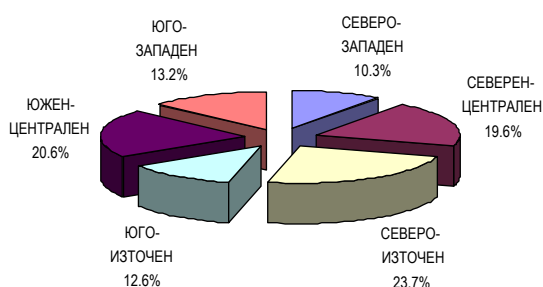
ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ

Площта със селскостопанско предназначение (ПССП) се формира от обработваемата земя, трайните насаждения, постоянно затревените площи със селскостопанско използване (вкл. високопланински пасища и затревени повърхности със слаб продуктивен потенциал) и необработваните повече от три години земеделски земи. ПССП през 2005 год. е 5 725 663 ха и заема 51.6% от територията на страната. През 2004 год. ПССП е била в размер на 5 785 686 ха. Относителният ѝ дял остава непроменен през двете години (вж. табл.4, стр.14).

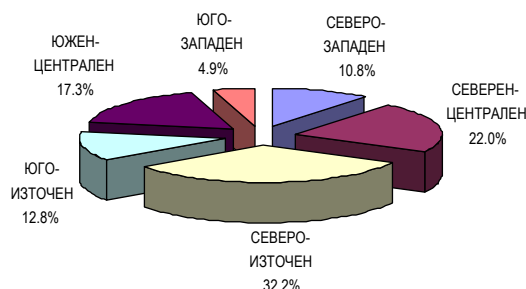
Използваната земеделска площ (ИЗП) се формира от обработваемата земя, трайните насаждения (от код 50 до код 62 вкл. от номенклатурата), постоянно затревените площи (от код 45 до код 48 вкл.), семейните градини – код 63 и оранжерийните площи – код 82. (вж. табл.4, стр.14).

Обработваема земя са площите, които се включват в сеитбообръщение, временните ливади с житни и бобови треви и угарите. По използваната от дирекция "Агростатистика" номенклатура – БАНСИК това са кодове от 23 до 44 и код 49. (вж. табл.4, стр.14).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ИЗПОЛЗВАНАТА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ
ПРЕЗ 2005 ГОДИНА ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

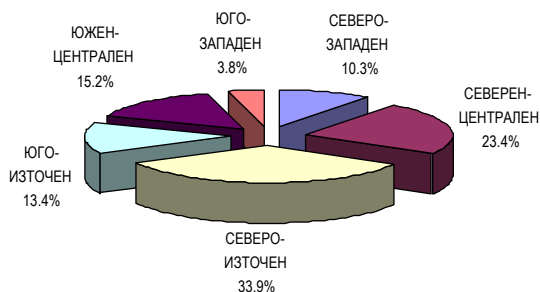
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБРАБОТВАЕМАТА ЗЕМЯ
ПРЕЗ 2005 ГОДИНА ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

С най-голям относителен дял на **използваната земеделска площ** в България е Североизточният район – 23,7% от ИЗП в страната (1 250 хил. ха) , следват Южен централен – 20,6%, и Северен централен – 19,6%. ИЗП през 2005 год. е 5 265 хил. ха или 47,4% от територията на страната. През 2004 год. ИЗП е в размер на 5 330 хил ха – 48,0%. Като цяло за страната се наблюдава запазване на относителния дял на използваната земеделска площ спрямо общата площ на страната. (вж. табл.1, стр.11, табл.2, стр.12 и стр.16.)

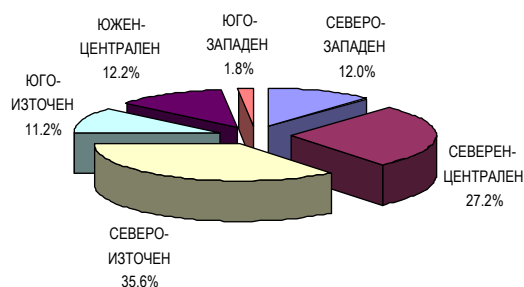
Районът с най-много **обработваема земя** в България е Североизточен – 1 006 хил. ха (32,2% от обработваемата земя в страната), следван от Северен централен – 689 хил. ха (22,0%) и Южен централен – 542 хил. ха (17,3%). Обработваемите земи в България през 2005 год. са 3 128 хил. ха и представляват 59,4% от използваната земеделска площ (ИЗП). През 2004 год. обработваемите земи са били в размер на 3 263 хил. ха – 61,2% от ИЗП за страната. Наблюдава се незначително намаление на обработваемата земя в сравнение с предходната година. (вж. стр.16.)

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗЪРНЕНИТЕ КУЛТУРИ
ПРЕЗ 2005 ГОДИНА ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

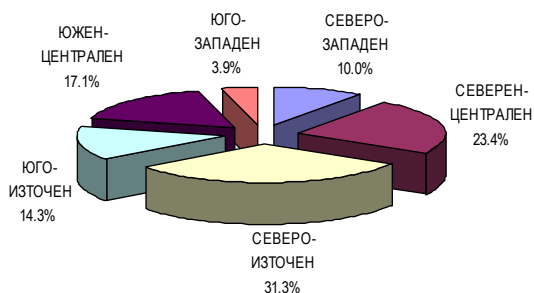
Площите със **зърнени култури** през 2005 год. са 1 833 хил. ха, което представлява 58,6% от обработваемата земя за страната. Най-много са площите със зърнени култури в Североизточен район – 621 хил. ха или 61,7% от обработваемата земя в района. В Северен централен район зърнени култури има върху 429 хил. ха (62,2% от обработваемата земя в района). Наблюдава се намаление на зърнените култури през 2005 год. спрямо 2004 год. с 2,2%. (вж. табл.1, стр.11 и табл.2, стр.12).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА МАСЛОДАЙНИТЕ КУЛТУРИ
ПРЕЗ 2005 ГОДИНА ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

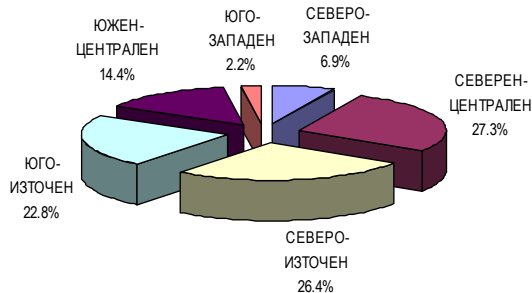
Площите, заети с **маслодайни култури** през 2005 год., са 666 хил. ха, или 21,3% от обработваемата земя за страната. Най-много са площите с маслодайни култури в Североизточен район – 237 хил. ха, което представлява 35,6% от маслодайните култури за страната. Маслодайните култури в Северен централен район са 181 хил. ха (27,2% от площите за страната). Наблюдава се увеличение на площите с маслодайни култури спрямо 2004 год. с 7,7%. (вж. табл.1, стр.11 и табл.2, стр.12).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛОЩИТЕ С ПШЕНИЦА
ПРЕЗ 2005 ГОДИНА ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

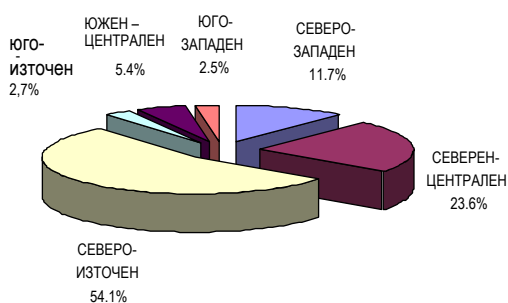

Водещи по площ с **пшеница** са районите: Североизточен - с 355 хил. ха (31,3% от площите с пшеница в страната), Северен централен – 265 хил. ха (23,4%) и Южен централен - 194 хил. ха (17,1%). (вж. табл.1, стр.11 и стр. 15).

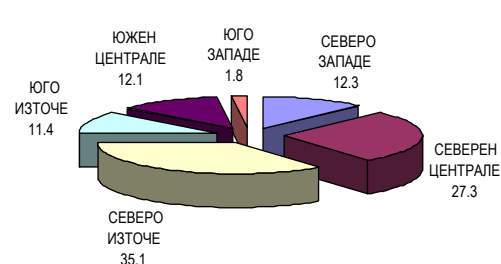
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛОЩИТЕ С ЕЧЕМИК
ПРЕЗ 2005 ГОДИНА ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

Най-много са площите с **ечемик** в Северен централен район - 75 хил. ха (27,3% от площите с ечемик в страната), следват Североизточен - 73 хил. ха (26,4%) и Югоизточен район – 63 хил. ха (22,8%). (вж. табл.1, стр.11 и стр. 15).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛОЩИТЕ С ЦАРЕВИЦА
ПРЕЗ 2005 ГОДИНА ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

Площите с **царевица** в Североизточен район са 184 хил. ха (54,1% от площите с царевица в страната), следван от Северен централен - 80 хил. ха (23,6%) и Северозападен – 40 хил. ха (11,7%). (вж. табл.1, стр.11 и стр. 15).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛОЩИТЕ СЪС СЛЪНЧОГЛЕД
ПРЕЗ 2005 ГОДИНА ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

Най-много **слънчоглед** е засят в Североизточен район - над 229 хил. ха (35,1% от площите, засети със слънчоглед в страната), Северен централен - около 179 хил. ха (27,3%) и Северозападен – 80 хил. ха (12,3%). (вж. табл.1, стр.11 и стр. 15).

Угарите са обработваеми земи, които не дават реколта в годината на наблюдение. Поддържани или не, площите остават в тази категория не повече от две години. През 2005 год. угари са наблюдавани върху 348 хил. ха или 11,1% от обработваемата земя. (вж. стр.16)

Изкуствените ливади с бобови и житни треви през 2005 год. заемат 96 хил. ха или 3,1% от обработваемата земя, а през 2004 год. тяхната площ е в размер на 98 хил. ха (3,0% от обработваемата земя).

Постоянно продуктивните ливади, високопланинските пасища, затревените повърхности със слаб продуктивен потенциал и ливадите-овощни градини през 2005 год. заемат 1 904 хил. ха или 36,2% от ИЗП. (вж. табл.1, стр.11 и табл. 2, стр.12)

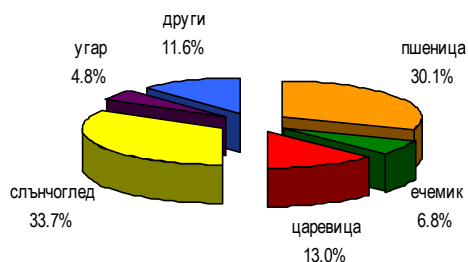
Лозя - чиста култура (код 59) през 2005 год. има върху 107 хил. ха, което представлява 2,0% от ИЗП. Наблюдава се запазване на относителния дял на лозята спрямо ИЗП през 2004 и 2005 год. Отчетени са всички площи, върху които има следи от провеждани агротехнически мероприятия върху културата. Трайно изоставените лозови насаждения са отнесени в код 65 – изоставени дълготрайни култури. Аналогично е и за площите с изоставени **овощни насаждения**. Стопанисваните трайни насаждения са в кодове от 50 до 62. (вж. табл.1, стр. 11 и табл.2, стр.12).

КРАТЪК ПРЕГЛЕД НА ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА НА КУЛТУРИТЕ

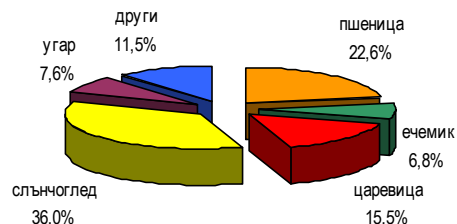
Точките в извадката са постоянни и това дава възможност да се проследи промяната от една позиция на номенклатурата в друга през различните години. Кръстосвайки заетостта по кодове от физическата номенклатура през 2005 год. с тези през 2004 год., може да се проследи изменението. Анализът на тези матрици позволява да се изучи важността и бързината на изменението на площите между различните позиции на номенклатурата – както изменения между различните видове селскостопански площи, така и преминавания от един вид заетост в друг.

Пшеницата е основна култура и има специално стопанско значение. Площите с пшеница през 2005 год. са 1 134 354 ха. Наблюдава се увеличение с 8,7% спрямо предходната година. През 2005 год. отглеждане на пшеница след пшеница има върху 30,1%, докато предходната година такова отглеждане се наблюдава върху 22,6%. През 2005 год. се увеличават площите с пшеница, засети след слънчоглед и царевица. В сеитбооборота на пшеница тази година са включени 4,8% угари, докато през 2004 год. те са 7,6%. Върху около 63% от площите на пшеницата през 2005 стопанска година е извършен добър сеитбооборот.

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ПШЕНИЦАТА
2005 год.

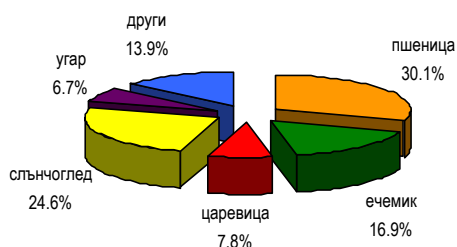

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ПШЕНИЦАТА
2004 год.

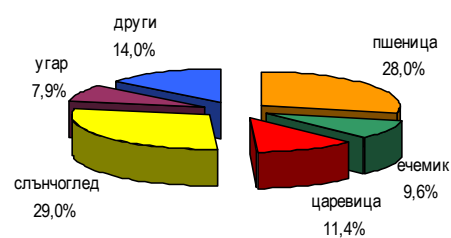

Площите, с **ечемик**, през 2005 год. са 276 472 ха или с 17,1% по-малко от тези през 2004 год. От гледна точка на предшествениците, добър сеитбооборот е направен на около 53% от площите. Най-висок е делът на пшеницата – 30,1%, наблюдава се, намаление на площите с ечемик, засят след царевица – 7,8% срещу 11,4% за 2004 год. и на ечемик засят след слънчоглед 24,6% за 2005 год. при 29,0% през 2004 год. Угарите, включени в сеитбооборота на ечемика през 2005 год., са 6,7%.

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ЕЧЕМИКА
2005 год.

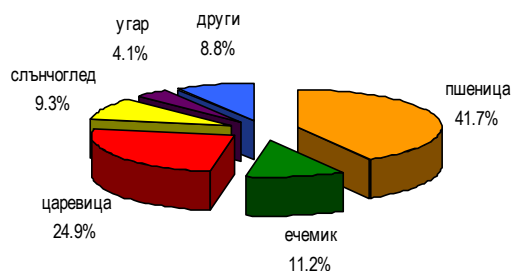

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ЕЧЕМИКА
2004 год.

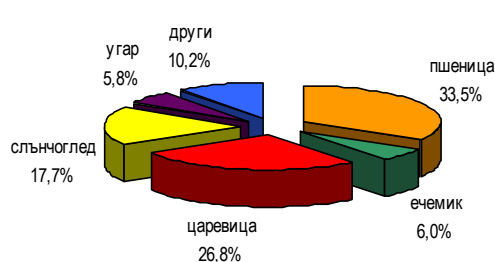

Площите, засети с **царевица** през 2005 год., са 340 847 ха. Наблюдава се намаление от 18,1% спрямо предходната година. И тази година най-много са площите с царевица, разположена върху предшественици пшеница 41,7%. Угарите, включени в сеитбооборота на царевицата през настоящата година, са 4,1% спрямо 5,8% през 2005 год.

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ЦАРЕВИЦАТА
2005 год.

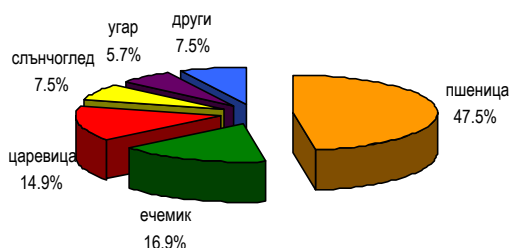

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ЦАРЕВИЦАТА
2004 год.

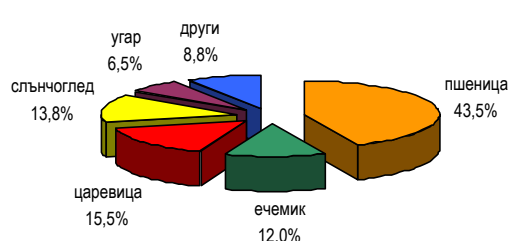

Площите, засети със **слънчоглед** през 2005 год., са 653 371 ха или с 9,2% повече от тези през 2004 год. В сеитбооборота при слънчогледа най-висок е делът на предшественици пшеница и ечемик – 64,4%. Върху царевича са засети 14,9% от площите със слънчоглед, докато през 2004 година след царевича са засети 15,5%. Слънчогледът, засят върху угари през 2005 год., е 5,7%, докато през 2004 год върху угари са засети 6,5% от площите със слънчоглед.

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на СЛЪНЧОГЛЕДА
2005 год.

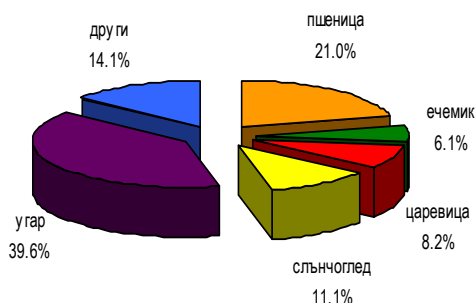

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на СЛЪНЧОГЛЕДА
2004 год.

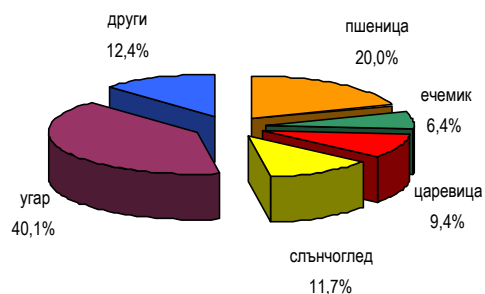

Площите с **угари** заемат 348 118 ха, около 60.4% от тях, се включват в сеитбооборота на културите през 2005 год. Наблюдава се, намаление на угарите с 20,5% спрямо предходната година, около 21,0% от площите с пшеница през 2004 год. са оставени като угари през 2005 год. Площите, заети с царевича и слънчоглед през 2004 год., оставени като угари през 2005 год., са съответно 8,2% и 11,1%. Около 39,6% от угарите през 2004 год., остават необработени и през 2005 год. След като останат 2-3 години в тази категория, преминават в необработвани земи или ливади, когато се използват за паша.

СЕЙТБООБОРОТ с УГАР
2005 год.

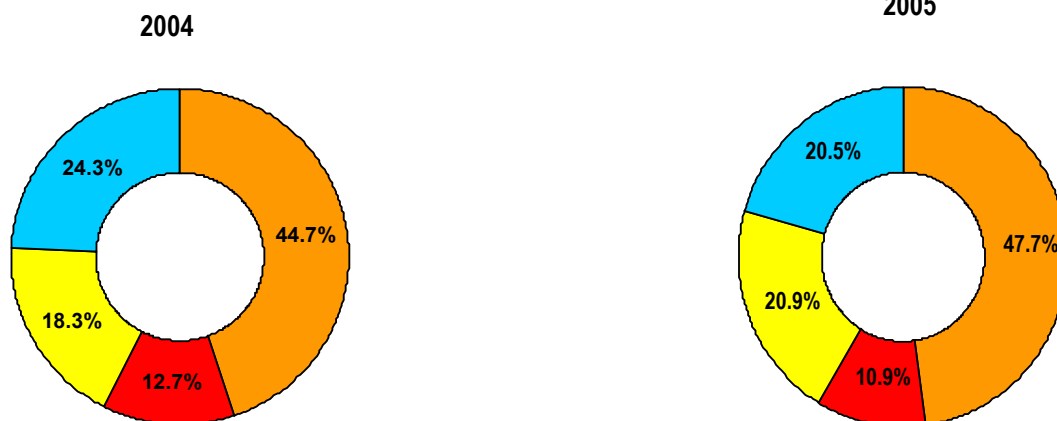

СЕЙТБООБОРОТ с УГАР
2004 год.

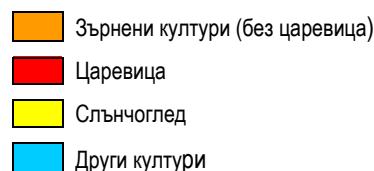

ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ НА КУЛТУРИТЕ КЪМ ОБРАБОТВАЕМАТА ЗЕМЯ

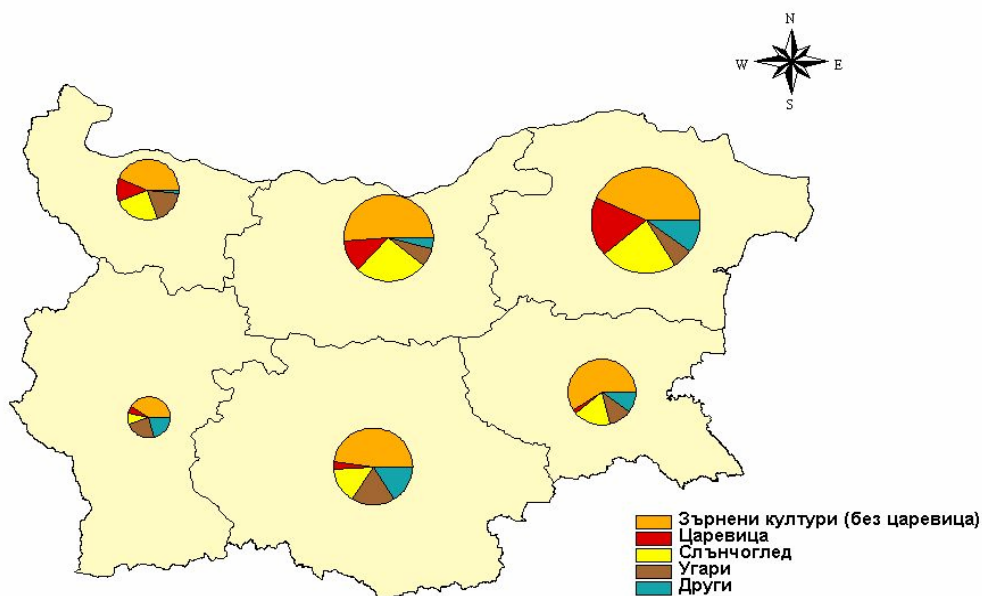
През 2005 год. се наблюдава увеличение на относителния дял на зърнените култури (без царевица) от обработваемата земя - 47,7%. Увеличава се относителният дял на слънчогледа, а намалява царевицата и другите култури спрямо обработваемата земя.

Култури	2005	2004	2003
Зърнени култури (без царевица)	47,7%	44,7%	39,6%
Царевица	10,9%	12,7%	15,1%
Слънчоглед	20,9%	18,3%	20,8%
Други култури	20,5%	24,3%	24,5%

ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ НА КУЛТУРИТЕ КЪМ ОБРАБОТВАЕМАТА ЗЕМЯ ПРЕЗ 2005 ГОДИНА ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

ТАБЛИЦИ
ТАБЛИЦА 1 ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПРЕЗ 2005 ГОД. ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

хектари

Основни категории	БЪЛГАРИЯ	СЕВЕРО-ЗАПАДЕН	СЕВЕРЕН ЦЕНТРАЛЕН	СЕВЕРО-ИЗТОЧЕН	ЮГО-ИЗТОЧЕН	ЮЖЕН ЦЕНТРАЛЕН	ЮГО-ЗАПАДЕН
пшеница	1 134 354	113 362	265 277	354 630	162 407	193 920	44 758
ечемик	276 472	19 131	75 480	72 866	63 105	39 810	6 080
ръж и тритикале	24 158	100	398	1 381	1 310	15 579	5 390
овес	36 172	10 964	7 005	5 490	3 927	4 294	4 492
царевица	340 847	39 859	80 481	184 276	9 420	18 453	8 358
други зърнени	20 626	5 681	.	2 078	5 067	6 097	1 703
Общо зърнени (вкл. за фураж):	1 832 629	189 097	428 641	620 721	245 236	278 153	70 781
слънчоглед	653 371	80 311	178 501	229 312	74 037	79 283	11 927
други маслодайни	13 094	.	2 678	8 010	488	1 918	.
Общо маслодайни:	666 465	80 311	181 179	237 322	74 525	81 201	11 927
влакнодайни култури	1 930	1 930	.
тютюн	43 005	1 296	.	2 395	2 385	25 318	11 611
други индустриални култури	46 124	798	1 775	13 468	21 096	8 487	500
Общо технически:	91 059	2 094	1 775	15 863	23 481	35 735	12 111
картофи	25 441	200	794	1 281	394	14 160	8 612
грах, фасул, бакла, леща и други варива	9 490	796	1 301	5 220	780	892	501
пресни зеленчуци без зелен фасул и зелен грах	41 584	199	1 604	18 047	6 750	13 526	1 458
цветя, оранжерии и разсадници (вкл. горски)	6 217	399	1 389	1 399	911	1 623	496
семейни градини	42 315	2 093	3 994	9 127	4 878	8 355	13 868
Общо зеленчуци и цветя:	125 047	3 687	9 082	35 074	13 713	38 556	24 935
окопни и други едногодишни фуражни култури	13 228	499	501	4 083	902	3 112	4 131
ливади с бобови	92 772	2 789	25 099	38 970	5 425	16 601	3 888
ливади с житни	3 205	100	903	1 206	.	.	996
Общо ливади и едногодишни фуражни (без царевица):	109 205	3 388	26 503	44 259	6 327	19 713	9 015
продуктивни постоянни ливади	536 259	96 692	110 949	6 936	38 983	131 240	151 459
високопланински пасища	136 933	6 777	5 607	99	2 821	54 231	67 398
затревени слабопродуктивни площи	1 204 185	86 541	188 392	188 068	178 918	284 257	278 009
ливади-овощни градини	26 639	200	14 037	99	101	799	11 403
Общо постоянно затревени площи и ливади-овощни градини:	1 904 016	190 210	318 985	195 202	220 823	470 527	508 269
лозя	106 633	9 651	8 408	21 510	25 114	35 280	6 670
кайсии, зарзали и праскови	13 334	.	2 481	7 247	2 200	1 105	301
череша и вишни	13 538	100	1 001	1 106	1 080	5 379	4 872
сливи	15 061	500	3 216	1 207	597	6 053	3 488
ябълки	5 393	.	199	405	999	3 211	579
круши и други овощни култури	12 263	.	1 695	2 810	98	7 074	586
други трайни насаждения (подкултури, ягодоплодни)	21 760	1 299	1 600	5 133	2 891	4 329	6 508
Общо трайни насаждения:	187 982	11 550	18 600	39 418	32 979	62 431	23 004
угари	348 118	61 289	46 244	61 920	43 511	97 975	37 179
ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ:	5 264 521	541 626	1 031 009	1 249 779	660 595	1 084 291	697 221
необработвана земя	461 142	95 677	60 707	49 806	61 135	129 819	63 998
ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ:	5 725 663	637 303	1 091 716	1 299 585	721 730	1 214 110	761 219

ТАБЛИЦА 2

ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПРЕЗ 2004 ГОД. ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

хектари

Основни категории	БЪЛГАРИЯ	СЕВЕРО-ЗАПАДЕН	СЕВЕРЕН ЦЕНТРАЛЕН	СЕВЕРО-ИЗТОЧЕН	ЮГО - ИЗТОЧЕН	ЮЖЕН ЦЕНТРАЛЕН	ЮГО - ЗАПАДЕН
пшеница	1 044 006	102 361	244 298	310 626	154 951	186 329	45 441
ечемик	333 484	31 752	79 295	91 791	69 375	52 547	8 724
ръж и тритикале	17 578	92	661	.	792	11 722	4 311
овес	42 467	9 596	12 336	9 651	2 292	5 114	3 478
царевича	415 971	43 923	103 014	220 991	11 471	24 474	12 098
други зърнени	21 249	.	.	6 917	5 123	9 209	.
Общо зърнени (вкл. за фураж):	1 874 755	187 724	439 604	639 976	244 004	289 395	74 052
слънчоглед	598 203	63 660	158 449	202 352	67 395	82 486	23 861
други маслодайни	20 517	1 623	1 480	14 828	1 055	1 531	.
Общо маслодайни:	618 720	65 283	159 929	217 180	68 450	84 017	23 861
влакнодайни култури	3 735	3 735	.
тютюн	48 975	1 794	354	2 710	2 308	30 544	11 264
други индустриални култури	97 118	3 170	4 325	36 352	42 807	9 627	836
Общо технически:	149 828	4 964	4 679	39 063	45 116	43 906	12 100
картофи	24 562	199	1 135	1 402	268	13 379	8 179
грах, фасул, бакла, леща и други варива	9 676	.	1 761	5 419	696	1 108	692
пресни зеленчуци без зелен фасул и зелен грах	37 765	199	1 455	11 493	5 265	17 497	1 856
цветя, оранжерии и разсадници (вкл. горски)	6 796	367	1 503	1 807	972	1 678	469
семеини градини	49 122	4 292	6 329	6 119	7 859	11 063	13 460
Общо зеленчуци и цветя:	127 921	5 057	12 183	26 240	15 060	44 725	24 656
окопни и други едногодишни фуражни култури	7 031	192	1 192	906	518	2 988	1 235
ливади с бобови	93 044	3 413	26 636	40 068	3 599	15 420	3 908
ливади с житни	4 900	.	1 401	1 237	.	108	2 154
Общо ливади и едногодишни фуражни (без царевича):	104 975	3 605	29 229	42 211	4 117	18 516	7 297
продуктивни постоянни ливади	539 254	97 117	96 839	7 596	39 350	136 042	162 310
високопланински пасища	132 785	6 474	5 527	120	2 643	52 547	65 474
затревени слабопродуктивни площи	1 108 082	72 090	177 966	167 009	169 401	266 586	255 030
ливади-овощни градини	25 590	192	12 491	.	209	843	11 855
Общо постоянно затревени площи и ливади-овощни градини:	1 805 711	175 873	292 823	174 725	211 603	456 018	494 669
лозя	117 041	12 112	11 488	23 448	25 220	38 291	6 482
кайсии, зарзали и праскови	14 287	333	2 572	8 009	1 726	1 119	528
череша и вишни	13 672	333	1 157	1 725	1 115	5 201	4 141
сливи	19 703	775	5 782	1 300	1 678	6 351	3 817
ябълки	7 350	389	110	2 179	380	3 705	587
круши и други овощни култури	15 291	.	3 135	2 738	691	7 612	1 115
други трайни насаждения (подкултури, ягодоплодни)	23 561	1 489	1 767	5 462	3 053	4 537	7 253
Общо трайни насаждения:	210 905	15 431	26 011	44 861	33 863	66 816	23 923
угари	437 674	110 342	66 679	64 204	37 198	113 093	46 158
ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ:	5 330 489	568 279	1 031 137	1 248 460	659 411	1 116 486	706 716
необработвана земя	455 197	82 257	66 572	53 694	65 709	121 510	65 455
ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ::	5 785 686	650 536	1 097 709	1 302 154	725 120	1 237 996	772 171

ТАБЛИЦА 3

ОСНОВНА ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПО 28 ОБЛАСТИ ПРЕЗ 2005 ГОД.

хектари

Основни категории Област	зърнени (вкл. за фураж)	масло- дайни	техни- чески	зеленчуци и цветя	ливади и едного- дишни фуражни (без царевича)	постоянно затревени площи и ливади- овощни градини	трайни насаж- дения	угари	Исполз- вана земе- делска площ	Площ със селско- стопанско предназ- начение	Гори
БЪЛГАРИЯ	1 832 629	666 465	91 059	125 047	109 205	1 904 016	187 982	348 118	5 264 521	5 725 663	3 709 763
Благоевград	7 417	.	11 625	7 517	501	131 094	8 720	7 417	174 291	187 922	364 618
Бургас	94 144	31 804	13 853	6 927	1 268	97 558	15 610	32 097	293 261	323 600	303 113
Варна	89 186	35 716	4 796	1 837	7 959	36 633	11 735	24 796	212 658	219 597	102 757
Велико Търново	112 137	36 030	405	3 036	7 186	85 418	3 643	3 947	251 802	274 978	114 262
Видин	30 873	11 379	.	594	495	45 221	3 562	20 681	112 805	164 362	90 541
Враца	93 185	42 656	1 794	1 694	1 894	71 957	2 193	22 125	237 498	251 849	60 197
Габрово	10 135	2 728	195	585	682	50 185	975	3 021	68 506	80 978	87 118
Добрич	219 119	88 870	1 733	8 153	4 280	36 384	3 873	7 338	369 750	372 909	50 142
Кърджали	2 142	389	10 028	3 310	.	92 982	876	5 745	115 472	123 944	147 798
Кюстендил	8 686	675	386	7 624	965	78 459	9 168	5 791	111 754	127 001	118 316
Ловеч	35 069	14 914	.	1 209	2 419	116 496	6 753	4 636	181 496	188 752	184 016
Монтана	65 039	26 276	300	1 399	999	73 032	5 795	18 483	191 323	221 092	88 217
Пазарджик	32 035	207	2 592	8 916	1 140	60 961	8 502	12 233	126 586	146 387	242 492
Перник	15 868	3 515	.	2 237	107	79 026	639	9 372	110 764	118 753	78 600
Плевен	166 233	79 820	.	2 098	7 991	49 750	4 096	28 471	338 459	347 351	49 650
Пловдив	95 850	20 589	6 597	7 896	12 793	93 652	21 889	41 179	300 445	308 441	187 203
Разград	92 190	31 066	1 412	7 363	9 281	20 879	2 924	2 017	167 132	169 351	56 787
Русе	105 067	47 687	1 175	2 154	8 225	17 136	3 133	6 169	190 746	199 657	54 933
Силистра	85 250	34 140	3 374	11 413	6 649	19 452	11 810	3 870	175 958	179 234	72 943
Сливен	59 035	14 708	1 914	1 813	2 217	61 251	11 888	7 354	160 180	168 342	127 236
Смолян	196	.	883	7 063	.	67 486	.	1 275	76 903	77 001	222 469
София-град	11 931	2 958	.	887	2 564	23 271	296	3 648	45 555	50 386	35 399
София-област	26 879	4 779	100	6 670	4 878	196 419	4 181	10 951	254 857	277 157	336 093
Стара Загора	99 562	41 789	7 285	5 261	3 845	70 624	15 177	20 742	264 285	284 116	142 159
Търговище	57 096	15 625	1 278	4 029	7 371	46 778	4 815	9 730	146 722	167 261	81 960
Хасково	48 368	18 227	8 350	6 110	1 935	84 822	15 987	16 801	200 600	274 221	159 156
Шумен	77 880	31 905	3 270	2 279	8 719	35 076	4 261	14 169	177 559	191 233	97 896
Ямбол	92 057	28 013	7 714	4 973	2 842	62 014	5 481	4 060	207 154	229 788	53 692

ТАБЛИЦА 4 ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ, ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ И ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

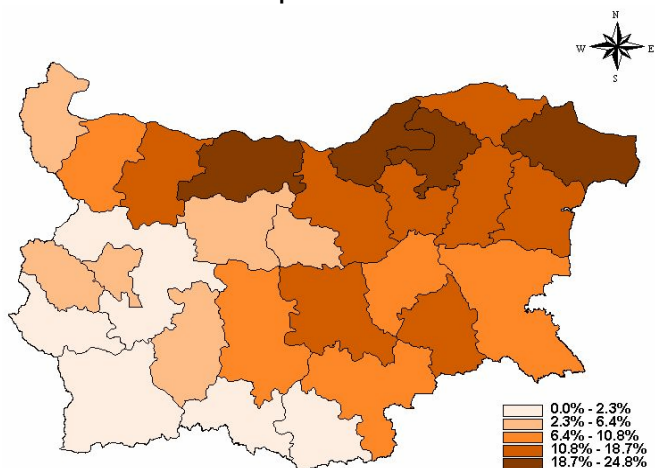
		<i>хектари</i>							
КОД	ЗАЕТОСТ	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998
23	пшеница	1 134 354	1 044 006	903 345	1 382 890	1 366 594	1 121 838	1 109 702	1 354 743
24	ечемик	276 472	333 484	285 372	392 765	293 128	226 808	243 375	255 403
25	ръж и тритикале	24 158	17 578	23 252	24 065	23 843	26 501	27 387	23 229
26	овес	36 172	42 467	47 392	46 218	52 726	40 605	56 469	47 320
27	царевица	340 847	415 971	488 488	360 116	444 955	626 961	585 636	599 756
28	ориз	4 683	5 397	5 644	5 232	3 897	3 571	1 417	4 004
29	други житни	15 943	15 852	19 141	6 274	7 831	7 934	7 796	7 196
30	захарно цвекло	1 907	1 041	400	2 188	1 343	1 940	499	1 694
31	индустриални текстилни култури	1 930	3 735	3 293	6 436	14 689	10 231	13 094	9 791
32	сплънчоглед	653 371	598 203	674 883	477 276	398 478	591 979	682 465	596 110
33	тютюн	43 005	48 974	41 875	42 016	52 165	48 247	52 991	68 772
34	индустриални маслодайни култури	13 094	20 517	20 308	12 871	20 748	9 541	9 011	7 756
35	други индустриални култури	44 217	96 078	71 295	55 873	40 002	25 010	40 089	52 427
36	картофи	25 441	24 562	22 781	22 889	21 377	25 585	27 811	26 834
37	боб, грах, бакла	4 785	5 801	6 091	6 223	6 800	10 351	18 174	21 919
38	леща, нахут и други варива	4 705	3 875	8 111	6 023	3 427	4 067	1 738	3 985
39	пресни зеленчуци	41 584	37 765	46 381	50 772	52 400	44 678	57 112	73 195
40	разсадници	4 219	4 842	3 901	4 299	4 527	4 271	4 514	4 289
41	фуражни култури, окопни	200	484	194	508	311	695	2 319	1 075
42	други фуражни едногодишни култури	13 028	6 547	9 820	7 985	7 680	8 913	6 241	2 796
43	ливади засети с бобови	92 772	93 044	97 469	86 474	89 277	86 561	90 521	89 684
44	ливади засети с житни	3 205	4 900	3 548	3 999	5 523	6 264	9 938	12 195
49	угар	348 118	437 674	455 798	273 911	438 757	467 573	377 438	127 953
	ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ:	3 128 210	3 262 797	3 238 782	3 277 303	3 350 478	3 400 124	3 425 737	3 392 126
63	семеини градини	42 315	49 122	82 426	75 417	118 956	123 667	148 781	141 585
50-58	овощни насаждения	71 457	83 082	80 285	81 045	92 330	98 820	116 131	117 041
59	лозя – чиста култура	106 633	117 041	122 080	122 299	139 087	143 047	152 113	150 867
60-62	смесени трайни насаждения	9 892	10 782	9 026	9 312	9 363	10 420	12 900	12 122
45-48	постоянно затревени площи и ливади-овощни градини	1 904 016	1 805 711	1 791 718	1 757 305	1 785 908	1 803 752	1 820 740	1 829 128
82	оранжерии, заслони и високи навеси	1 998	1 954	2 011	2 020	2 220	2 220	2 220	2 220
	ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ:	5 264 521	5 330 489	5 326 328	5 324 701	5 498 342	5 582 050	5 678 622	5 645 089
	ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ:	5 725 663	5 785 686	5 782 461	5 796 208	5 854 242	5 874 560	5 921 266	5 923 603

ТАБЛИЦА 5 ФУНКЦИОНАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЗЕМЯТА

НАИМЕНОВАНИЕ	хектари						
	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Минно дело и депа за разтоварване	32 830	31 720	32 484	32 439	32 142	32 913	32 733
Селско стопанство и рибовъдство	5 717 839	5 623 927	5 625 348	5 685 603	5 808 447	5 869 548	5 835 067
Горско стопанство и защита на средата	3 676 498	3 670 124	3 671 760	3 678 757	3 681 810	3 695 131	3 692 663
Промисленост, енергийно производство и търговия	64 703	63 498	65 106	64 085	64 364	64 941	65 812
Мрежи (плавателни, пътни, въздушни и др.)	206 975	206 291	206 490	204 693	203 019	199 413	199 917
Администрация и местно управление	24 958	22 231	23 440	22 825	23 324	19 626	19 326
Армия	47 510	50 976	50 728	49 548	49 463	52 978	52 862
Образование, култура и култови места	11 627	8 380	8 288	8 186	7 818	7 829	7 745
Здравни и социални центрове, спорт и развлечения	46 427	47 739	48 511	48 357	51 308	50 480	47 801
Индивидуални и колективни жилища	290 230	318 360	317 319	314 551	310 547	306 828	278 707
Не се използват или временно не се използват, нямат специално предназначение	980 594	1 056 944	1 050 716	991 146	867 948	800 503	867 557

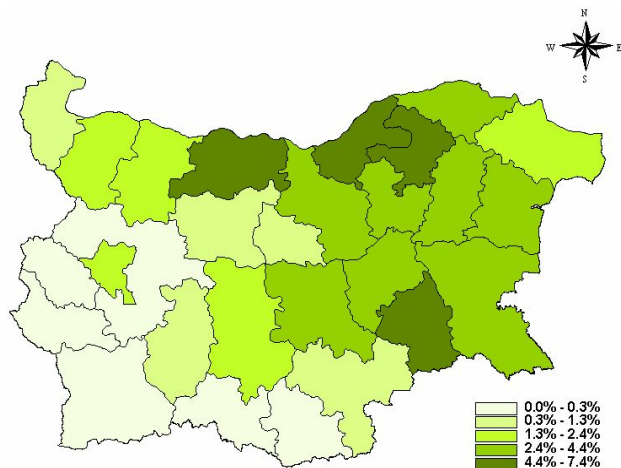
КАРТИ

Пшеница – 1 134 354 ха

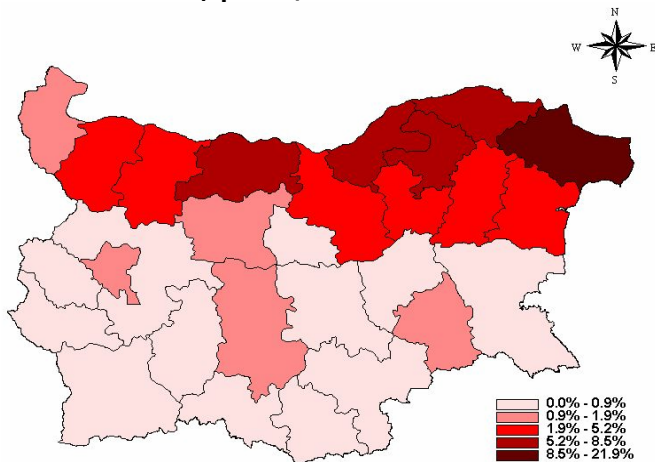
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с пшеница спрямо площта на съответната област.

Ечемик – 276 472 ха

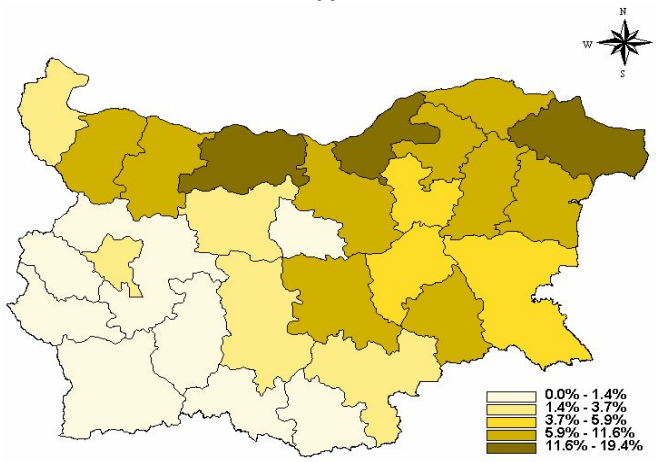
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с ечемик спрямо площта на съответната област.

Царевица – 340 847 ха

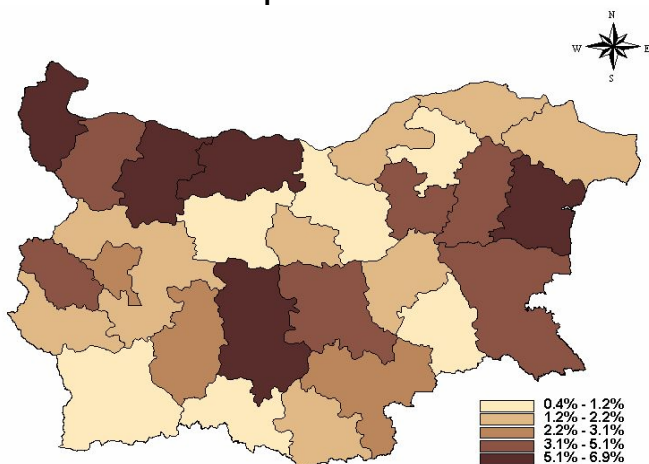
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с царевица спрямо площта на съответната област.

Слънчоглед – 653 371 ха

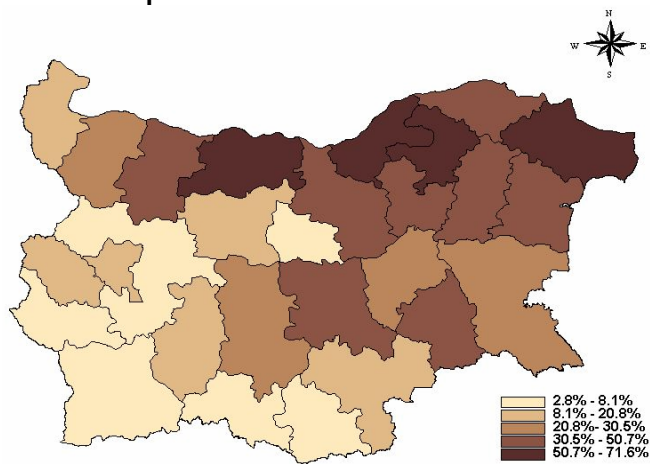
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите със слънчоглед спрямо площта на съответната област.

Угари – 348 118 ха

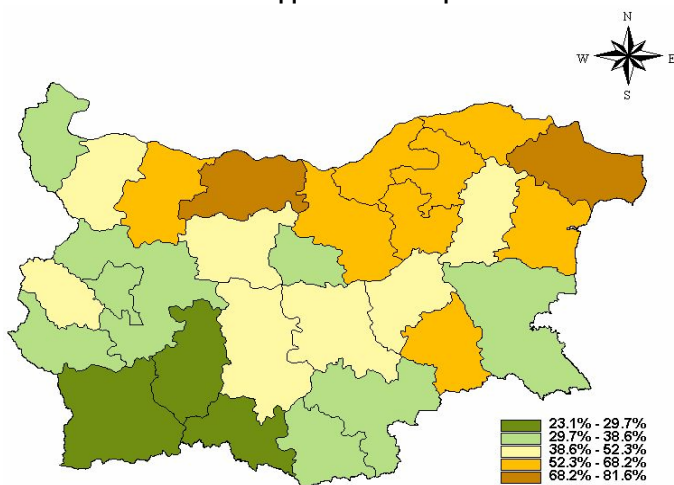
Цифрите в легендата и различното цветвяване показват относителния дял на площите с угари спрямо площта на съответната област.

Обработваема земя – 3 128 210 ха

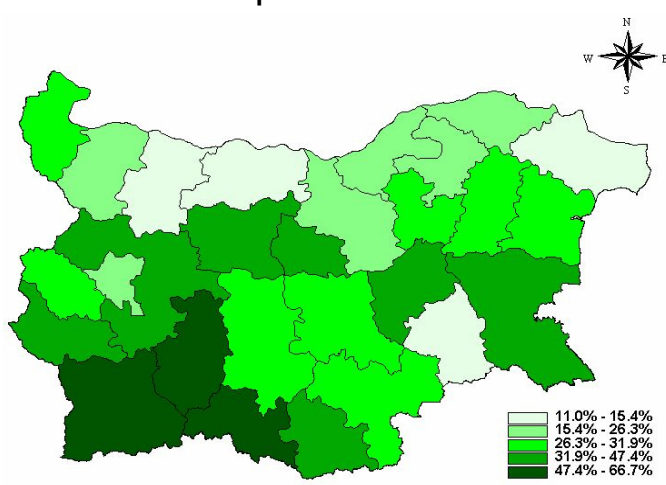
Цифрите в легендата и различното цветвяване показват относителния дял на обработваемата земя спрямо площта на съответната област.

Използвана земеделска площ – 5 264 521 ха

Цифрите в легендата и различното цветвяване показват относителния дял на използваната земеделска площ спрямо площта на съответната област.

Гори – 3 709 763 ха

Цифрите в легендата и различното цветвяване показват относителния дял на площите с гори спрямо площта на съответната област.

Публикацията е приключена редакционно на 30.09.2005 год.

При публикуването на откъси от тази публикация трябва да бъде споменат източника.

Отговорник на публикацията : Диана Атанасова (МЗГ)
 Редакция: МЗГ, дирекция "Агростатистика"
 Композиция и печат: МЗГ, дирекция "Агростатистика"

За контакти: МЗГ, дирекция "Агростатистика"
 Тел. / факс: 985 11 140; 980 82 94
 E-mail : agrostat@mzgar.government.bg